

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: **K. S.S.**, bez dokladov totožnosti, evidenčné číslo: A., štátneho príslušníka Indickej republiky, podľa vlastného udania v zahraničí bytom naposledy J., štát Pandžáb, India, aktuálne s miestom pobytu Pobytový tábor Migračného úradu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky Rohovce, proti odporcovi: **Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky - Migračný úrad**, Pivonková č. 6, Bratislava o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu č. ČAS: MU-380-16/PO-Ž-2009 zo dňa 08.09.2009, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Saz/71/2009-28 zo dňa 7. apríla 2010, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Saz/71/2009-28 zo dňa 7. apríla 2010 **z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d ě a ľ š i e k o n a n i e.**

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Bratislave rozsudkom č. k. 9Saz/71/2009-28 zo dňa 07.04.2010 potvrdil rozhodnutie č. ČAS: MU-380-16/PO-Ž-2009 zo dňa 08.09.2009, ktorým odporca podľa ustanovenia § 13 ods. 1 zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v platnom znení (ďalej len „zákon o azyle“), neudelil navrhovateľovi azyl na území

Slovenskej republiky a podľa § 13c ods. 1 a § 20 ods. 4 zákona o azyle rozhodol o neposkytnutí doplnkovej ochrany navrhovateľovi.

Krajský súd dospel k názoru, že napadnuté rozhodnutie odporcu je potrebné potvrdiť ako vecne správne a zákonné, pretože odporca dostatočným a zákonným spôsobom zistil stav veci, a pretože navrhovateľ je z pohľadu azylového konania nedôveryhodnou osobou, pričom ním opísané dôvody jeho odchodu z Indie nie sú dôvodmi pre udelenie azylu alebo pre poskytnutie doplnkovej ochrany a navyše aj preto, že i v prípade pravdivosti jeho príbehu navrhovateľ nevyužil možnosť ochrany, poskytovanej vnútroštátnymi orgánmi, resp. nevyužil možnosť interného presídlenia sa.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ odvolanie a žiadal, aby odvolací súd zmenil rozsudok krajského súdu, zrušil rozhodnutie odporcu a vec mu vrátil na nové konanie, keďže odporca aj súd prvého stupňa dospeli k nesprávnym skutkovým zisteniam a ich rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Navrhovateľ uviedol, že spĺňa podmienky na udelenie azylu a doplnkovej ochrany na území Slovenskej republiky a krajský súd sa dopustil procesnej chyby, ktorá je dôvodom na zrušenie rozsudku.

Ako dôvod na zrušenie rozsudku uviedol, že výzvou zo dňa 14.12.2009 bol jeho právny zástupca Mgr. J. H. vyzvaný, aby doložil riadne procesné plnomocenstvo a aby sa vyjadril v lehote 15 dní odo dňa doručenia, či súhlasí s tým, aby súd vec prejednal a rozhodol rozsudkom bez nariadenia pojednávania a ak trvá na ústnom prejednaní veci, aby v tej istej lehote oznámil súdu, ktorý jazyk je materinským jazykom navrhovateľa, ktorému inému úradnému jazyku rozumie, resp. či je možné konať pred súdom v jazyku slovenskom. Na uvedenú výzvu právny zástupca odpovedal v lehote a doložil plnomocenstvo a vyjadrenie, že nesúhlasí s tým, aby súd rozhodol bez nariadenia pojednávania a žiada o vytýčenie termínu pojednávania, na ktorom chcel byť on aj navrhovateľ prítomný. Súčasne oznámil súdu, že navrhovateľovým materinským jazykom je pandžábsky jazyk. Právny zástupca zaslal uvedené dokumenty aj navrhovateľovi na vedomie. Navrhovateľ predpokladal, že súd uvedené vyjadrenie a plnomocenstvo obdržal, nakoľko aj naďalej konal s Mgr. H. ako s jeho právnym zástupcom, keďže rozsudok krajského súdu bol doručovaný jemu a nie navrhovateľovi. Dňa 26.4.2010 bol rozsudok krajského súdu doručený do Spoločnosti ľudí dobrej vôle, v ktorej bol

Mgr. H. zamestnaný. Mgr. H. si však v tom čase čerpal dovolenku pred ukončením pracovného pomeru. Zásielku prevzala pracovníčka Spoločnosti ľudí dobrej vôle, no neotvorila ju. Z uvedeného dôvodu sa navrhovateľ dozvedel o tom, že súd už v jeho prípade rozhodol, až dňa 18.05.2010, kedy prišli do tábora právničky Spoločnosti ľudí dobrej vôle a priniesli mu ho. Na základe toho sa domnieva, že nemohli nastať účinky doručenia, nakoľko rozsudok neprevzal ani on ani jeho právny zástupca.

Navrhovateľ sa domnieva, že krajský súd pochybil, keď aj napriek jeho vyjadreniu, že trvá na tom, aby nariadil pojednávanie, pojednávanie nenariadil a konal bez navrhovateľovej prítomnosti.

Okrem uvedeného sa navrhovateľ domnieva, že spĺňa podmienky na udelenie azylu v zmysle ustanovenia § 8 zákona o azyle, keďže v Indii bol prenasledovaný z dôvodu zastávania určitých politických názorov, ktoré prezentoval ako člen strany Shiromani Akali Dal. Prenasledovaný bol zo strany vládnucej strany Kongres a spôsob prenasledovania náležite opísal v konaní pred odporcom. Svoje členstvo preukázal straníckym preukazom a informácie o svojich problémoch podložil správami o situácii prívržencov tejto strany v Indii. Možnosť vnútorného presídlenia v rámci Indie nevyužil, pretože jeho problémy neboli viazané na oblasť, v ktorej žil.

Odporca navrhol, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil, keďže navrhovateľ v odvolaní neuviedol také skutočnosti, ktoré by mohli mať vplyv na zmenu posudzovaného rozhodnutia a opätovne poukazoval na dôvody svojej žiadosti, tak ako ich uvádzal v priebehu azylového konania pred migračným úradom a neskôr na krajskom súde. Ako hlavný dôvod opustenia krajiny uviedol prenasledovanie členmi strany Kongres, nakoľko on bol členom strany Akali-Dal-A. V tejto súvislosti prišlo k jednému útoku na jeho osobu, kedy ich mali napadnúť členovia strany Kongres pri príprave mítingu. Túto skutočnosť však na polícii nehlásil. Keby mal navrhovateľ opodstatnené obavy o svoju bezpečnosť, opustil by krajinu hneď po tomto incidente a neostal by ešte tri mesiace žiť v krajine pôvodu. Pokiaľ sa odmietal obrátiť so svojimi problémami na políciu, mohol využiť možnosť vnútroštátneho presídlenia. Odporca uviedol, že v prípade navrhovateľa išlo už o jeho druhú žiadosť o udelenie azylu, pričom pôvodne uvádzal ako dôvody svojej žiadosti spory so susedom

o pozemky. O udelenie azylu nepožiadaval z vlastnej iniciatívy, ale vždy až potom, čo bol kontrolovaný políciou a nevedel sa preukázať žiadnym dokladom, ktorý by ho oprávňoval k pobytu. Tak tomu bolo v roku 2006 na Slovensku a v roku 2009 v Belgicku. To nasvedčovalo tomu, že nemal skutočný záujem o medzinárodnú ochranu, a inštitút azylu využíval účelovo, s cieľom dodatočne legalizovať svoj pobyt v krajinách Európskej únie.

Námietku navrhovateľa, že mu postupom súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom, nakoľko nebolo nariadené pojednávanie, považoval odporca za neopodstatnenú, nakoľko právny zástupca navrhovateľa bol vyzvaný, aby sa vyjadril, či súhlasí s vydaním rozhodnutia bez nariadenia pojednávania, čo však neurobil. Súčasne bol poučený o tom, že pokiaľ sa nevyjadrí, bude uplatnená prezumpcia, že s takýmto postupom súdu súhlasí.

Odporca sa nestotožnil s tvrdením navrhovateľa, že bol v Indii prenasledovaný z dôvodov uvedených v § 8 zákona o azyle a neboli zistené ani dôvody na udelenie doplnkovej ochrany podľa § 13c ods. 1 a § 20 ods. 4 zákona o azyle.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa ust. § 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 10 ods.2 preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu a konanie mu predchádzajúce v zmysle ust. § 246c v spojení s §§ 212 a nasl. a dospel k názoru, že pre vady v postupe súdu prvého stupňa bolo potrebné napadnutý rozsudok krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Podľa § 244 ods. 1 O. s. p. súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. Orgánmi verejnej správy sa rozumejú orgány štátnej správy, orgány územnej samosprávy, orgány záujmovej samosprávy a ďalšie právnické osoby a fyzické osoby, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy (§ 244 ods. 2 O. s. p.). Rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo

právnických osôb priamo dotknuté. Postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť (§ 244 ods. 3 O. s. p.).

V intenciách ustanovení tretej hlavy piatej časti O. s. p. "Rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam správnych orgánov" sa postupuje v prípadoch, v ktorých zákon zveruje súdom rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti neprávoplatným rozhodnutiam správnych orgánov (§ 250l ods. 1 O. s. p.).

Podľa § 250i veta prvá O. s. p., pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia.

Z obsahu administratívneho spisu bolo zistené, že právny zástupca navrhovateľa Mgr. J. H. bol prípisom zo dňa 14.12.2009 vyzvaný, aby v lehote 15 dní od doručenia predložil krajskému súdu riadne procesné plnomocenstvo na konanie pred súdom a bol poučený o možnosti rozhodnúť vec bez nariadenia pojednávania v prípade, ak s tým súhlasia obaja účastníci konania a súčasne bol poučený, že v prípade, ak sa v lehote 15 dní od doručenia výzvy v tejto veci nevyjadrí, súd bude predpokladať, že nemá námietky (§ 250f O. s. p.).

Dňa 07.01.2010 bolo krajskému súdu doručené plnomocenstvo, odosielateľom ktorého bol navrhovateľ.

Nakoľko sa krajskému súdu nevrátila ani doručenka, potvrdzujúca prevzatie výzvy právnym zástupcom, ani neprevzatá obálka, súd sa obrátil s reklamáciou na Slovenskú poštu, a. s., ktorá ako výsledok reklamačného konania uviedla, že zásielka bola dodaná dňa 21.12.2009.

Keďže navrhovateľ ani jeho právny zástupca na výzvu v stanovenej lehote nereagovali, krajský súd uplatnil zákonnú domnienku, že proti takémuto postupu súdu nemajú námietky a za použitia vyššie uvedeného zákonného ustanovenia ako miestne a vecne príslušný súd rozhodol vo veci bez nariadenia pojednávania a napadnuté rozhodnutie odporcu potvrdil ako vecne správne.

Rozsudok krajského súdu bol doručený Mgr. H. na adresu Spoločnosti ľudí dobrej vôle dňa 24.04.2010.

Na základe tvrdení navrhovateľa uvedených v odvolaní, krajský súd požiadal prezidentku Spoločnosti ľudí dobrej vôle prípisom zo dňa 08.06.2010 o objasnenie situácie. Prezidentka spoločnosti v odpovedi zo dňa 15.06.2010 uviedla, že Mgr. H. už nie je zamestnancom spoločnosti – pracovný pomer bol skončený dňa 30.04.2010, pričom od 22.04.2010 si čerpal dovolenku.

Od Slovenskej pošty, a.s. bolo zistené, že zásielku s rozsudkom krajského sudu prevzal dňa 26.04.2010 splnomocnenec Spoločnosti ľudí dobrej vôle.

Keďže bolo zistené, že právnomu zástupcovi nebol rozsudok krajského súdu doručený, bol mu opätovne doručovaný na adresu jeho trvalého bydliska, kde ho prevzal dňa 16.08.2010. Od tohto dátumu začala plynúť lehota 15 dní na podanie odvolania. Keď teda navrhovateľ podal odvolanie už dňa 20.05.2010 (25.05.2010 bolo doručené súdu), nedošlo k zmeškaniu uvedenej lehoty a odvolanie bolo podané včas (§ 204 O. s. p.) a spĺňalo všetky potrebné náležitosti (§ 205 v spojení s § 42 ods. 3 O. s. p.).

Odvolací súd pri preverovaní navrhovateľových tvrdení požiadal prezidentku Spoločnosti ľudí dobrej vôle o oznámenie, či sa v nimi vedenom spisovom materiáli navrhovateľa K. S. nachádza vyjadrenie napísané Mgr. H., v ktorom nesúhlasí s tým, aby súd rozhodol bez nariadenia pojednávania, a ktoré údajne zaslal Krajskému súdu v Bratislave. V odpovedi prezidentka spoločnosti uviedla, že v spisovom materiáli navrhovateľa sa nachádza odpoveď Mgr. J. H. na výzvu krajského súdu, v ktorom vyjadruje nesúhlas s rozhodovaním bez nariadenia pojednávania. Nakoľko výzva na vyjadrenie bola Mgr. H. zaslaná spolu s výzvou na doplnenie riadneho plnomocenstva na zastupovanie v konaní o opravnom prostriedku, Mgr. H. zaslal túto odpoveď spolu s novou plnou mocou na podpis navrhovateľovi do Pobytového tábora Rohovce, kde sa v tom čase nachádzal. Vyššie uvedenú odpoveď na výzvu mal teda krajskému súdu doručiť sám navrhovateľ, a to spolu s podpísanou plnou mocou na zastupovanie v konaní. Fotokópiu potvrdenia o zaslaní ako aj fotokópie

samotnej odpovede na výzvu krajského súdu priložila prezidentka spoločnosti k svojej odpovedi.

Žiadosť o oznámenie, či napísal a zaslal Krajskému súdu v Bratislave vyjadrenie, v ktorom nesúhlasí s tým, aby súd rozhodol bez nariadenia pojednávania, bola zaslaná aj Mgr. H., ktorý odpovedal, že dňa 22.12.2009 napísal vyjadrenie, že nesúhlasí s tým, aby krajský súd rozhodol o opravnom prostriedku navrhovateľa bez nariadenia pojednávania, zároveň vyjadril vôľu zúčastniť sa na pojednávaní spolu s klientom a žiadal o vytýčenie pojednávania, informoval súd, že materinským jazykom navrhovateľa je jazyk pandžábi. V ten istý deň napísal aj plnomocenstvo, ktorým ho mal navrhovateľ splnomocniť na zastupovanie v predmetnom konaní. Obe listiny - vyjadrenie aj plnomocenstvo - zaslal dňa 22.12.2009 navrhovateľovi do pobytového tábora v Rohovciach s tým, aby plnomocenstvo podpísal a obe listiny adresoval krajskému súdu a telefonicky bol humanitným pracovníkom pôsobiacim v tábore Rohovce ubezpečený, že listiny boli v lehote Krajskému súdu v Bratislave zaslané.

Štetrením v spise však bolo zistené, že uvedené vyjadrenie sa v administratívnom spise nenachádza, je tam iba plnomocenstvo zo dňa 23.12.2009, ktoré bolo krajskému súdu doručené dňa 07.01.2010 a odosielateľom zásielky bol navrhovateľ (číslo listu 15).

V zmysle ustanovenia § 250f O. s. p. môže súd rozhodnúť o žalobe bez pojednávania rozsudkom, ak to účastníci konania zhodne navrhli alebo ak s tým súhlasia a nie je to v rozpore s verejným záujmom. Súd môže vyzvať účastníka, aby sa vyjadril k prejednávaniu veci bez nariadenia pojednávania do 15 dní od doručenia výzvy. Súd môže k výzve pripojiť doložku, že ak sa účastník v určitej lehote nevyjadrí, bude sa predpokladať, že nemá námietky.

Podľa § 221 ods. 1 písm. f) O. s. p. súd rozhodnutie zruší, len ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Podľa § 223 O. s. p. odvolací súd rozhoduje rozsudkom, ak potvrdzuje alebo mení rozsudok; inak rozhoduje uznesením.

Keďže vyjadrenia navrhovateľa, právneho zástupcu Mgr. H. a prezidentky Spoločnosti ľudí dobrej vôle sa rôznia a nie je možné si dodatočne overiť, či bolo Krajskému súdu v Bratislave spolu s vyššie uvedeným plnomocenstvom zo dňa 23.12.2009 doručené aj vyjadrenie nesúhlasu s rozhodovaním bez nariadenia pojednávania, bolo potrebné rozhodnúť, tak ako je vo výroku tohto rozhodnutia uvedené.

Námietkami v odvolaní, ktoré sa týkali neudelenia azylu a neposkytnutie doplnkovej ochrany navrhovateľovi, sa odvolací súd nezaoberal, nakoľko bolo zistené, že konanie trpí takou procesnou vadou, pre ktorú bolo potrebné zrušiť rozsudok krajského súdu a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Vychádzajúc zo skutočnosti, že krajský súd mohol svojím postupom odňať možnosť navrhovateľovi konať pred súdom, keď nemohol uplatniť procesné práva, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok, na ochranu práv vyplývajúcich z hmotnoprávneho predpisu, Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Saz/71/2009-28 zo dňa 07.04.2010 a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 221 ods. 1 písm. f) v spojení s § 221 ods. 2 O. s. p.).

V ďalšom konaní bude potrebné, aby krajský súd opätovne vo veci nariadil pojednávanie, na ktoré v primeranom časovom predstihu predvolá účastníka konania a jeho právneho zástupcu, ak ho bude mať.

Podľa ustanovenia § 226 O. s. p. ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

Podľa § 224 ods. 3 O. s. p. ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvého stupňa v novom rozhodnutí o veci. O trovách tohto odvolacieho konania teda v zmysle § 224 ods. 3 O. s. p. v spojení s § 250k ods. 1 a § 246c ods. 1 O. s. p. rozhodne v novom konaní súd prvého stupňa.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 8. novembra 2010

JUDr. Jana Henčeková, PhD., v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Anna Koláriková